Per Forsberg
Säkerhetskommittén SKF
per.gunnarson.forsberg@gmail.com

Rapport

UIAA Safety commission årligt möte i Leeds

2023-05-07 till 2023-05-09

Inledning

Det årliga mötet med UIAA Safecom hölls söndag till tisdag 7-9 maj 2023. Mötet överlappade med möten som hölls av UIAAs management committee och vissa andra kommittéer och en gemensam middag hölls lördagen den 6e maj.

Deltagande

Safecom består av två delar, interna Safecom som består av delegater från klätterförbund och hela Safecom som, förutom delegaterna, även inkluderar tillverkare och laboratorier.

Tillverkare som har Safety lables (UIAAs märke för godkända produkter) och laboratorier som är godkända för att certifiera utrustning är de som deltar på Safecoms möte.

Ca hälften av deltagarna närvarade på plats och ca hälften digitalt.

Mötet

De primära delarna är två dagar med plenarie möte, en dag primärt om metall-produkter och en om textilier.

Utöver plenarie mötet så hölls ett möte med interna safecom samt två möten med olika arbetsgrupper i safecom samt diskussioner med delar av arbetsgrupp om olycksrapportering som är gemensam mellan Mountaineering comission, Safety comission, Medical comission och Training comission. Jag (Per Forsberg) deltog i samtliga dessa delar.

Dagordning för plenariemötet bifogas denna rapport. Nedan presenteras vissa delar som jag anser vara av större intresse. Det finns ytterligare underlag och presentationer till flertalet av dagordningspunkterna.

Accident reporting

Stein Tronstad presenterade arbetsgruppens arbete, vilket precis har börjat (första mötet var 17/4). Arbetsgruppen har som mål att ta fram rekommendationer rörande rapportering av olyckor och på sikt så kan dessa rekommendationer utvecklas till en standard.

Per Forsberg
Säkerhetskommittén SKF
per.gunnarson.forsberg@gmail.com

Med i arbetsgruppen är även flera externa experter, bland annat Ffyon Davis som arbetar med ett forskningsprojekt inom British mountain medicine society som just nu håller på att sammanställa rapporteringssystem från runt om i världen. Fyll gärna i enkäten.

104 Cable wire

UIAA-standarden 104 som berör slingor håller på att uppdateras för att kunna inkludera slingor av metall.

Slingor av metall används bland annat på UIAA isklättertävlingar, och de vill kunna använda utrustning med UIAA safety label. Vajer-slingor kan även användas semi-permanent på tex klätterväggar utomhus, och under viss tid på klippor.

Standarden kommer inte vara för permanenta vajer-slingor på sportleder, eftersom det skulle kräva korrosionstester enligt ankar-standarden, och permanenta slingor bör betraktas som en del av ankaret.

Förslaget är snart färdigt och ska snart ut på en sista remiss. Beslut om en uppdatering av standarden kan eventuellt tas på höstens digitala Safecom-möte.

Per Forsberg deltar i arbetsgruppen som arbetar med 104 cable wire.

Welded anchors

En intern arbetsgrupp (inga tillverkare har känt till arbetet) genomför just nu provning på ankare med svetsade komponenter. Det har tidigare visat sig att svetsade komponenter i ankare har haft brister i kvalitén och för att kunna utvärdera hur stort problemet är så genomförs just nu tester hos ett laboratorium. Provningen inkluderar lla tillverkare som i dagsläget har UIAA safety label på ankare med svetsade komponenter (5 tillverkare).

Per Forsberg är ledare i arbetsgruppen.

Glue-in anchors

Edelrid presenterade en undersökning som de genomfört på lösa limbultar. De har noterat ett flertal limbultar som rör sig någon enstaka mm i rotation.

De har dragit ut fem stycken limbultar som var lösa, och ingen av dessa hade en farligt låg brottstyrka (från 16 kN och uppåt.

De skriver två intressanta saker i sin presentation:

> *More likely on single shaft anchor.* (än limbult med två parallella delar i ett hål).
>
> *The cause seems to be the lateral micro-impacts of carabiner-clipping.*

Per Forsberg
Säkerhetskommittén SKF
per.gunnarson.forsberg@gmail.com

De presenterade inga tydliga belägg för sin hypotes om att det är micro-slag från karbiner som är orsaken till att limmet har lossnat.

Static rope

En arbetsgrupp har funnits i ca 2-3 år och arbetar med att ta fram en standard för rep som är betydligt mer statiska än de som finns tillgängliga idag (EN 1891).

Den tidigare ledaren för arbetsgruppen slutade sitt jobb, och under det senaste året har arbetet därför legat nere i väntan på en ny arbetsledare.

Ett första möte för arbetsgruppen hölls under söndagen innan plenariemötet och arbetsgruppen är nu igång och arbetar igen.
Per Forsberg deltar i arbetsgruppen.

Avalanche beacons/trancivers

Det har varit vissa problem med lavinsändare och bland annat så har DAV skrivit en del under senare år.

UIAA har nu beslutat att starta arbetet med en standard för lavinsändare och först möten har hållits under våren.

Extreme bolt corrosion

David Reve presenterade sina undersökningar om korrosion som uppstår till följd av att en bakterie som utvinner energi i en kemisk process med sulfat på stålets yta.

Han menar att denna process är den troligast förklaringen till viss typ av allvarlig korrosion som finns bland annat i Tailand och på vissa klippor vid medelhavet.

Helmet rim impact

Arbetet har pågått en längre tid, och problem med reproducerbarhet i testmetoderna har lett till att man behövt ta fram både tekniska lösningar och specificering av hur hjälmen ska sitta. Innan har variationen mellan olika laboratorier varit för stor.

Målet med arbetet är att skapa ett frivilligt tilläggstest till hjälmstandarden, där hjälmen testas nästan rakt från sida, bakifrån och framifrån.

Canyoning harness

Även om canyoning inte förekommer i någon utsträckning i Sverige så kan denna fråga vara intressant. Det har rapporterats ett par olyckor där selar har gått sönder under kroppsviktsbelastning i samband med canyoing. En utredning gjordes, och man misstänkte att de extrema förhållandena

vid användning och torkning var skäl till försvagningen. Selarna användes i gruppaktiviteter och torkades ovanpå biltaket för att hinna torka innan nästa grupp kom till aktiviteten.

En undersökning har gjorts på två olika laboratorium, med värme, UV-ljus och i ena fallet även sprayning av vatten. Rapporten är inte färdig med resultaten visar att >90% försvagning kan uppstå i dessa situationer.

Nästa möte

Nästa möte hålls preliminärt vecka 44 eller 45 som digitalt möte.

Nästa fysiska möte planeras till våren 2024, troligen i Italien.

/Per Forsberg

Svenska klätterförbundets representant i
UIAA safety commission